

УДК 343.985.7

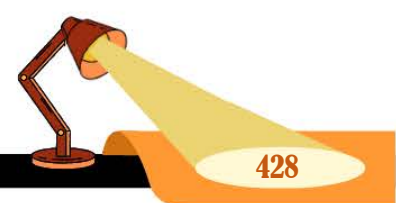
[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12\(22\)-428-438](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-12(22)-428-438)

Перлін Владлен Станіславович кандидат юридичних наук, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків, <https://orcid.org/0009-0002-7516-2429>

ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ЕТАПІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В ОКРЕМІЙ КРИМІНАЛІСТИЧНІЙ МЕТОДИЦІ

Анотація. У статті здійснено критичний аналіз наукових підходів щодо сутності, змісту та структури етапів розслідування в криміналістичній методиці. Запропоновано удосконалити теоретичні засади диференціації таких етапів. Наголошено, що поділ безперервного процесу досудового розслідування на окремі етапи має суттєве значення для формування криміналістичної методики. Такий підхід дозволяє розробити і впровадити дієві науково-методичні рекомендації щодо організації і тактики розслідування в типових слідчих ситуаціях у вигляді конкретних алгоритмів дій. Аналіз наукових підходів щодо поняття етапу розслідування в криміналістиці засвідчує, що його визначають як певний період, що характеризується специфічними тактичними завданнями, вирішення яких є умовою успіху в подальших діях. Етап розслідування в криміналістиці не є аналогом процесуальної стадії досудового розслідування. Розмежування етапів розслідування варто здійснювати за змішаним критерієм, де основою є криміналістичні ознаки, а як додаток використовуються процесуальні рішення у кримінальному провадженні. Таким чином кожний наступний етап розпочинається після розв'язання всіх тактичних завдань на попередньому етапі. В ідеальній моделі, якою є криміналістична методика, ключові процесуальні рішення лише умовно, але можуть бути використані як кордони етапів розслідування. Загалом, враховуючи специфіку тактичних завдань, що виникають під час досудового розслідування і характеризується відносною єдністю в обранні напрямку дій слідчого, в криміналістичній методиці доцільно виокремлювати три етапи досудового розслідування – відкриття кримінального провадження, початковий етап і наступний етап. Розвиток наукових уявлень про кількість і зміст етапів розслідування у криміналістиці та формування оптимальної моделі побудови методики розслідування є перспективними напрямками подальших наукових досліджень.

Ключові слова: криміналістична методика, досудове розслідування, етап розслідування, тактичні завдання розслідування, алгоритм розслідування, організація розслідування.

Perlin Vladlen Stanislavovich PhD in Law, Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkiv, <https://orcid.org/0009-0002-7516-2429>

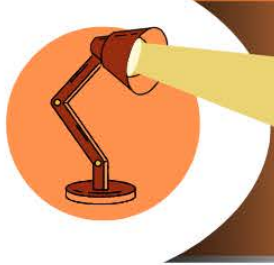
DIFFERENTIATION OF STAGES OF PRE-TRIAL INVESTIGATION IN EACH CRIMINALISTICS METHODOLOGY

Abstract. The article provides a critical analysis of scientific approaches to the essence, content and structure of the stages of investigation in criminalistic methodology. It is proposed to improve the theoretical basis for differentiating these stages. It is emphasised that dividing the continuous process of pre-trial investigation into separate stages is of significant importance for the formation of criminalistic methodology. This approach allows for the development and implementation of effective scientific and methodological recommendations for the organisation and tactics of investigation in typical investigative situations in the form of specific algorithms of actions. An analysis of scientific approaches to the concept of the investigation stage in criminalistics shows that it is defined as a specific period characterised by specific tactical tasks, the solution of which is a prerequisite for success in further actions. The investigation stage in criminalistics is not analogous to the procedural stage of pre-trial investigation. The stages of investigation should be differentiated using a mixed criterion, based on forensic evidence, with procedural decisions in criminal proceedings used as a supplement. Thus, each subsequent stage begins after all tactical tasks at the previous stage have been solved. In the ideal model, which is the criminalistic methodology, key procedural decisions are only conditional, but can be used as boundaries between the stages of the investigation. In general, given the specifics of tactical tasks that arise during the pre-trial investigation and are characterised by relative unity in the choice of the investigator's course of action, it is advisable to distinguish three stages of the pre-trial investigation in the criminalistic methodology: the opening of criminal proceedings, the initial stage, and the next stage. The development of scientific ideas about the number and content of the stages of investigation in criminalistics and the formation of an optimal model for the construction of investigation methodology are promising areas for further scientific research.

Keywords: criminalistic methodology, pre-trial investigation, investigation stage, tactical investigation tasks, investigation algorithm, investigation organisation.

Постановка проблеми. Ефективне розслідування злочинів критично залежить від його належної організації. Слідчий повинен чітко розуміти тактичні завдання на кожному етапі й обирати найкращі шляхи їх вирішення в кожному конкретному випадку. Це вимагає чітких уявлень про наявні сили та засоби, а також уміння їх використовувати. Крім того, успіх досудового розслідування безпосередньо пов'язаний з тим, наскільки вміло правоохоронці застосовують

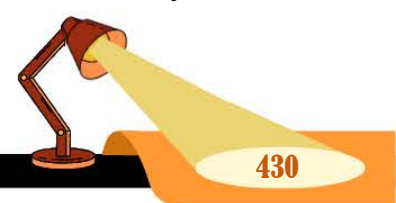
досягнення криміналістичної науки у своїй практиці, зокрема, тактичні прийоми та їх комплекси – комбінації й операції. Для теорії криміналістики наведені обставини зумовлюють важливість формування кожної методики розслідування окремого виду або групи злочинів за чіткою структурою, яка, в числі іншого, передбачає розподіл процесу розслідування на декілька етапів. Проте питання щодо сутності, кількості та змісту таких етапів, критеріїв їх диференціації відноситься до числа дискусійних у науці. Ситуація ускладнилась й у зв'язку з реформуванням кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності, що мало безпосередній вплив на зміст стадії досудового розслідування, а отже, і на структуру наукових методико-криміналістичних положень. Зазначені обставини засвідчують актуальність наукових досліджень, спрямованих на удосконалення теоретичних засад криміналістичної етапізації досудового розслідування та формування дієвих наукових рекомендацій з побудови методики розслідування окремих видів і груп кримінальних правопорушень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання щодо виокремлення етапів розслідування в криміналістичній методиці досліджували А.Ф. Волобуєв, В.А. Журавель, О.В. Одерій, В.О. Малярова, Г.В. Москаленко, Т.А. Орлова, І.В. Пиріг, О.В. Пчеліна, Р.Л. Степанюк, В.В. Тищенко, В.М. Шевчук та інші українські науковці, які представили власні бачення сутності етапу розслідування, критеріїв розмежування різних етапів та їх значення для теорії криміналістики й правозастосовної практики. Водночас багато аспектів цієї проблематики залишаються дискусійними і потребують додаткових досліджень з метою формування оптимальних підходів до формування окремих криміналістичних методик.

Мета статті – критичний аналіз наукових підходів щодо сутності, змісту та структури етапів розслідування в криміналістичній методиці й удосконалення теоретичних засад диференціації таких етапів.

Виклад основного матеріалу. У криміналістиці можна вважати доведеним той факт, що періодизація досудового розслідування істотно впливає на структуру криміналістичної методики, тому що в деякій мірі визначає склад її елементів [1, с. 86–87]. Серед криміналістів майже немає суперечностей щодо доцільності розподілу процесу розслідування на етапи. Досудове розслідування фактично є цілісною системою, що складається з декількох підсистем (етапів), об'єднаних загальними завданнями та єдиною процесуальною формою [2, с. 89–90], що зумовлює потребу будувати методико-криміналістичні рекомендації для кожного елемента цієї системи.

Не дивлячись на те, що абсолютна більшість науковців підтримують необхідність умовного розподілу безперервного процесу розслідування на кілька етапів під час формування окремої криміналістичної методики, єдиної думки щодо самого поняття етапу розслідування, критеріїв розмежування таких етапів та їх кількості в структурі криміналістичної методики поки що сформовано не було.

Під етапом розслідування прийнято розуміти окремих проміжок часу у рамках якого за конкретних умов розслідування вживається система дій, спрямованих на вирішення спільних тактичних завдань розслідування [3, с. 247]. Тобто основний сенс виокремлення етапів розслідування у криміналістичній методиці полягає у створенні логічного підґрунтя для формування дієвих алгоритмів, які рекомендується виконувати слідчому задля досягнення успіху у вирішенні завдань кримінального провадження.

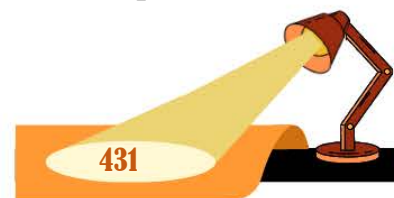
Кожен етап розслідування відрізняється за тактичними завданнями, умовами кримінального провадження та специфікою його здійснення, процесуальними рішеннями, що приймаються [4, с. 145]. Як слушно зауважив Є.Д. Лук'янчиков, за часом та обсягом процесуальних дій кожний з етапів розслідування буде відрізнятися та визначатися, виходячи з індивідуальних особливостей конкретного кримінального провадження [5, с. 109]. Тобто в кожному провадженні на алгоритм дій слідчого впливають індивідуальні умови слідчої ситуації, в якій постають певні тактичні завдання і доводиться обирати засоби їх вирішення. Водночас у криміналістичній методиці як науковому продукті, мають бути представлені типові слідчі ситуації, тактичні завдання й засоби їх вирішення, які допомагають обрати правильний алгоритм у конкретному випадку.

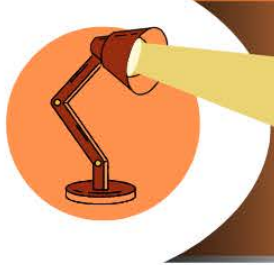
У науковому понятті етапу розслідування фактично немає принципових розбіжностей щодо його сутності як певного проміжку (періоду, пункту) в процесі розслідування. Але залишається дискусійним питання щодо тих відмінних ознак, які характеризують цей проміжок як відносно самостійний.

Питання щодо кількості та найменування етапів розслідування в науковій літературі є доволі дискусійним. Зокрема, можна виокремити принаймні два ключові підходи до вибору критерію їх поділу, а саме – процесуальні рішення слідчого та напрями розслідування. За першим критерієм етапи розслідування визначають відповідно до процесуальних стадій досудового розслідування [6, с. 252–253], за другим – залежно від тактичних завдань, що виникають у типових слідчих ситуаціях [7, с. 121].

Перший підхід умовно називають процесуальним, тому що процес розслідування розмежовується за певними процесуальними рішеннями. Як відзначають А.Ф. Волобуєв і Т.А. Орлова, під час структуризації досудового розслідування потрібно вирізняти процесуальний і криміналістичний аспекти, у співвідношенні яких пріоритетна роль належить проміжним процесуальним рішенням, таким як внесення інформації про кримінальне правопорушення до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань, повідомлення про підозру тощо [8, с. 111-112].

При цьому важливо наголосити, що досудове розслідування являє собою складну системну діяльність, яка передбачає послідовне поступове вирішення стратегічних і тактичних інформаційно-пізнавальних, пошукових та організа-

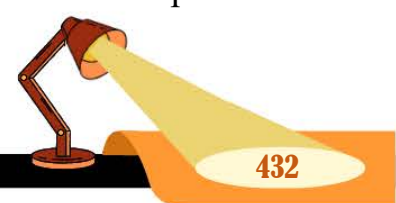
ційних завдань, що і утворює програму розслідування. Тому, як відзначено Г.В. Москаленко, не є правильним пов'язування в криміналістичній методиці етапів розслідування з відповідною періодизацією у кримінальному процесі. Це не є продуктивним підходом до визначення методико-криміналістичної й тактичної сутності принципу етапності в розслідуванні [9, с. 5-6]. Частково з цим можна погодитись, адже у багатьох випадках ті самі тактичні завдання розслідування вирішуються на різних його процесуальних стадіях.

У свою чергу криміналістичний підхід до етапізації розслідування використовує насамперед специфіку тактичних завдань, що виконують в різні періоди розслідування. Це дозволяє конкретизувати й деталізувати процес розслідування залежно від поетапного вирішення окремих (проміжних) тактичних завдань, таких, як наприклад, встановлення обставин події на початку розслідування, виявлення та фіксація слідів на місці події, встановлення особи злочинця тощо. Зважаючи на це, на думку Г.В. Москаленко, етап розслідування визначається станом і спрямованістю слідства відповідно до змісту та характеру типових слідчих ситуацій, що вирішуються за допомогою системи слідчих, негласних слідчих, організаційних та інших дій [9, с. 172]. А отже, підставою для диференціації в даному випадку обрано суто криміналістичні ознаки, які мають тактичне значення у процесі розслідування.

І.В. Пиріг теж вважає, що етапи розслідування є виключно криміналістичним поняттям, що не закріплено у жодному нормативному акті. Вони мають суттєве значення для методики розслідування та мають бути поділені за криміналістичними критеріями, що ґрунтуються на наявній на певний момент розслідування інформації, що, у свою чергу, складає зміст слідчих ситуацій із переліком завдань щодо їх вирішення [10, с. 165].

Як видається, в інтересах побудови криміналістичної методики доцільним є обрання криміналістичного підходу до етапізації досудового розслідування. Пояснюємо це тим, що процесуальні рішення у конкретних кримінальних провадженнях слідчі та прокурори приймають у різний час і за різних обставин. Такі рішення можуть бути неодноразово змінені, скасовані тощо. Тому навряд чи є слушним ставити типові науково-методичні рекомендації криміналістичної методики у залежність від неоднозначних за обґрунтуванням і мінливих у часі процесуальних рішень.

Наприклад, на самому початку досудового розслідування злочину, який на перший погляд здається очевидним, певній особі може бути повідомлено про підозру. Але потім за результатами проведених початкових слідчих дій з'ясується, що ця особа є непричетною до події. У такому разі кардинально змінюється слідча ситуація, коли особа, яка вчинила злочин, невідома. Тут виникає питання, про який етап розслідування йде мова, адже процесуальне рішення повідомити про підозру спочатку було прийнято (тобто за концепцією прихильників процесуального підходу розпочався вже наступний етап

розслідування), а потім фактично скасовано (тобто знову має місце початковий етап). У зв'язку з цим, саме стан і спрямованість слідства визначає межі етапів розслідування, а отже, відповідні визначення етапу убачаються найбільш інформативними, оскільки чітко передають сутність і значення досліджуваної наукової категорії.

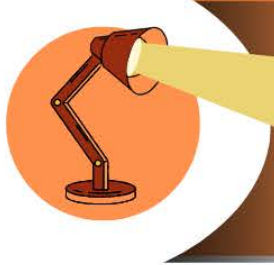
Але, на нашу думку, викладене не означає повної відмови від процесуального критерію. Варто наголосити, що науковці нерідко ведуть мову про змішаний критерій, що передбачає диференціацію етапів розслідування за процесуальними рішеннями та напрямками розслідування одночасно [3, с. 267]. Тут потрібно відзначити пріоритет криміналістичного критерію та використання процесуальних рішень лише як додаткової умовної ознаки, яка застосовується виключно для зручності систематизації науково-методичних рекомендацій. У даному випадку враховується лише ідеальна модель, коли ключові процесуальні рішення у кримінальному провадженні завжди приймаються правильно, вчасно й обґрунтовано.

За кількістю етапів розслідування в науковій літературі згоди теж поки що немає. Частіше за все дослідники розглядають два або три таких етапи. У першому випадку це початковий і наступний (подальший), а в другому – початковий, наступний (подальший) і заключний (завершальний). Іноді ведуть мову ще і про етап відкриття кримінального провадження.

Як видається, у вирішенні цього питання ключовим є обрання достатньої кількості ознак, характерних для певного етапу, що і визначає доцільність його існування. Коротко кажучи, треба з'ясувати, чи має певний проміжок часу достатню специфіку для того, що будувати типовий алгоритм дій саме для нього. Тут варто навести думку Є.Д. Лук'янчикова, що вказувати лише послідовність та місце у структурі розслідування у назві етапів розслідування недостатньо. Ще має бути вказівка на його завдання. Також варто передбачити якими процесуальними рішеннями починається і завершується кожний із цих етапів [5, с. 111]. Такий підхід має раціональне зерно і додатково підкреслює доречність саме змішаного підходу до етапізації процесу розслідування. Але май йтися не стільки про назву етапу, де дуже важко сформулювати відповідні вказівки, скільки про його зміст, що на пряму впливає і на кількість відповідних етапів.

Значний вплив на зміст етапів розслідування у криміналістичній методиці має реформування кримінального процесу, зокрема стадії досудового розслідування. В цьому сенсі, на думку В.М. Шевчука, у наукових підходах можна виокремити не тільки диференційовану модель етапізації, але й синтезуючу, коли розслідування не ділиться на самостійні етапи, адже законом передбачено невідкладний початок кримінального провадження та процесуальні вимоги до строків повідомлення особі про підозру, яку було затримано в порядку ст.ст. 207, 208 КПК України [6, с. 252–253]. З іншого боку, як слушно зауважив В.А. Журавель наведені вище процесуальні підстави не впливають на кількість виділених

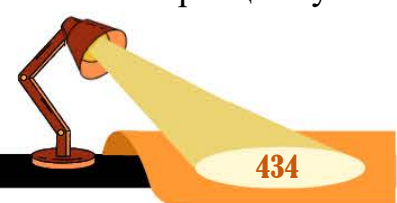
етапів, а тільки вказують на альтернативні вихідні ситуації, що визначають межі початкового етапу, характер тактичних завдань [11, с. 143]. Тобто положення кримінального процесуального законодавства для етапізації розслідування мають не основне, а допоміжне значення як доповнення до криміналістичних критеріїв розподілу.

У спеціальній літературі загальноприйнятим є доцільність виокремлення початкового і наступного етапів розслідування. Дискусійність присутня виключно у питанні щодо моменту їх розмежування. Більшість науковців схиляються до думки, що це характер і обсяг завдань, які виконуються. Завдання початкового етапу насамперед полягають у проведенні першопочаткових процесуальних дій та інших заходів, а завдання наступного етапу – складаються з урахуванням результатів, одержаних на початковому етапі. При цьому і процесуальні рішення залежно від результатів невідкладних заходів можуть прийматись у різних ситуаціях в різний момент. Тому заслуговує на увагу думка, що межі етапів розслідування є рухомими та залежать саме від слідчої ситуації [9, с. 173–174].

Таким чином, з аналізу панівних наукових підходів, можна цілком погодитися з тим, що межі етапів досудового розслідування у криміналістичній методиці є умовними, а не непорушними [12, с. 223–224] і можуть варіюватися в залежності від конкретних обставин розслідування. Тому початковий і наступний етапи розслідування потрібно розмежовувати не у залежності від процесуального рішення про повідомлення особі про підозру, а за переліком (алгоритмом) процесуальних дій та інших заходів, які проводяться. За часовими рамками у конкретному кримінальному провадженні ці межі можуть відрізнятися у дуже значному діапазоні, тому що зміст етапів розслідування, окрім іншого, характеризується ще й інтенсивністю роботи і фактичними можливостями слідства щодо вирішення поставлених завдань.

З числа інших етапів розслідування, науковці іноді виокремлюють попередній (відкриття кримінального провадження) та заключний, яким розслідування завершується.

Стосовно попереднього етапу О.В. Одерій, слушно зауважує, що кримінальна процесуальна діяльність відповідних органів починається не з моменту внесення відомостей до ЄРДР, а відразу після отримання відомостей про вчинене кримінальне правопорушення [13, с. 261]. Більше того, попередня оцінка інформації про ймовірне кримінальне правопорушення провадиться до внесення до ЄРДР уповноваженою особою, адже без такої оцінки неможливо прийняти правильне рішення щодо його реєстрації. Хоча кримінально-процесуального інструментарію для такої діяльності слідчий фактично позбавлений [14, с. 27–28]. У зв'язку із зазначеним варто погодитися з тим, що певна підготовка до розслідування відбувається одразу з моменту отримання інформації про подію. При цьому заходи, спрямовані на таку перевірку, нерідко проводяться ще до

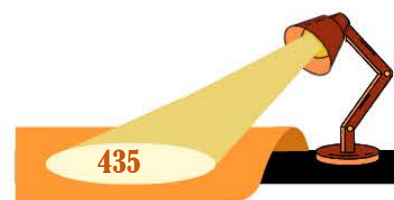
внесення відомостей до ЄРДР. Тому вважаємо доцільним указану попередню перевірку інформації про вчинення кримінального провадження виділяти в якості окремого етапу розслідування. З приводу ж його найменування, то вбачається доречним використання такої назви, як «відкриття кримінального провадження». Це пояснюється тим, що на цьому етапі відбувається доповнення вихідної інформації про подію кримінального правопорушення для того, щоб чіткіше відтворити «картину події, що трапилася» й визначити початкові напрями розслідування [15, с. 92].

Погоджуємося, що не варто обмежувати початковий етап розслідування (як і будь-який інший етап) виключно процесуальними рамками. Інакше ми ризикуємо випустити з уваги численні прямі та непрямі фактори, що впливають на хід досудового розслідування. Як наслідок, будь-які рекомендації щодо його організації будуть неповними, нечіткими, а отже — малоефективними. Водночас, ми не згодні з пропозиціями науковців вважати критерієм початку початкового етапу проведення огляду місця події до внесення даних до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Натомість, ці дії, на нашу думку, є підготовчими і мають бути виділені в окремий етап — відкриття кримінального провадження.

Ми повністю погоджуємося з позицією О.В. Пчеліної щодо недоцільності виділення заключного етапу розслідування злочинів в окремий структурний елемент. Згадана вчена слушно зазначає, що аналіз та оцінка зібраних доказів, ухвалених процесуальних рішень і повноти проведених заходів мають відбуватися безперервно, протягом усього процесу розслідування, а не лише наприкінці. Таким чином, ці дії є невіддільною частиною як початкового, так і наступних етапів, що усуває потребу в їхньому виокремленні в самостійну стадію [3, с. 255]. До цього варто додати, що в тих пропозиціях, які стосуються доречності виокремлення заключного етапу, враховуються виключно процесуальні аспекти завершення досудового розслідування. Вони не мають тактичного значення, а отже, навряд чи є вагомими для криміналістичної методики настільки, щоби їх варто було б розглядати як окремий проміжок процесу розслідування.

Таким чином, підсумовуючи вищевказані аргументи щодо кількості етапів розслідування, пропонуємо виокремлювати в криміналістичній методиці три таких етапи – відкриття кримінального провадження, початковий і наступний етапи. Критеріями їх розмежування насамперед є криміналістичний (вирішення тактичних завдань) і, додатково, процесуальний (прийняття процесуальних рішень у кримінальному провадженні), що дозволяє визначити умовну межу між цими етапами.

Висновки. Поділ безперервного процесу досудового розслідування на окремі етапи має суттєве значення для формування криміналістичної методики. Такий підхід дозволяє розробити і впровадити дієві науково-методичні рекомендації щодо організації і тактики розслідування в типових слідчих

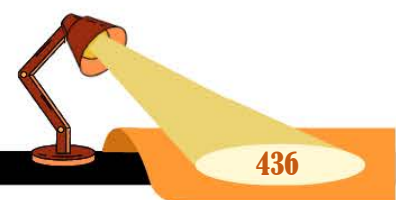

ситуаціях у вигляді конкретних алгоритмів дій. При цьому етап розслідування являє собою певний період, який характеризується специфічними тактичними завданнями, вирішення яких є умовою успіху в подальших діях.

Розмежування етапів досудового розслідування варто здійснювати за змішаним критерієм, де основою є криміналістичні ознаки, а як додаток використовуються процесуальні рішення у кримінальному провадженні. Таким чином кожний наступний етап розпочинається після розв'язання всіх тактичних завдань на попередньому етапі. В ідеальній моделі, якою є криміналістична методика, ключові процесуальні рішення лише умовно, але можуть бути використані як кордони етапів розслідування. Загалом, враховуючи специфіку тактичних завдань, що виникають під час досудового розслідування і характеризується відносною єдністю в обранні напрямку дій слідчого, в криміналістичній методиці доцільно виокремлювати три етапи досудового розслідування – відкриття кримінального провадження, початковий етап і наступний етап. Розвиток наукових уявлень про кількість і зміст етапів розслідування у криміналістиці та формування оптимальної моделі побудови методики розслідування є перспективними напрямками подальших наукових досліджень.

Література:

1. Малярова В. О. Етапізація процесу розслідування злочинів проти моральності у сфері статевих стосунків. *Право і Безпека*. 2013. № 3 (50). С. 86–91.
2. Балонь А. Б. Методика розслідування злочинів, вчинених з використанням службовою особою своїх повноважень : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2015. 258 с.
3. Пчеліна О. В. Теоретичні основи формування та реалізації методики розслідування злочинів у сфері службової діяльності : монографія. Харків : ТОВ «В справі», 2017. 524 с.
4. Лісова А. Ю. Особа злочинця як структурний елемент криміналістичної характеристики згвалтування. *Порівняльно-аналітичне право*. 2013. № 4. С. 282–286.
5. Лук'янчиков Є. Д. Досудове розслідування та його структура. *Вісник Академії адвокатури України*. 2006. Вип. 7. С. 107–112
6. Шевчук В. М. Тактичні операції у криміналістиці: теоретичні засади формування та практика реалізації : монографія. Харків : Вид. агенція «Апостіль», 2013. 440 с.
7. Степанюк Р. Л. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів, вчинених у бюджетній сфері України : монографія/ за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва. Харків : Вид-во ХНУВС, 2012. 382 с.
8. Волобуєв А., Орлова Т. Структуризація досудового розслідування: процесуальний і криміналістичний аспекти. *Науковий вісник Дніпровського державного університету внутрішніх справ*. 2024. № 4 (131). С.108-115. DOI: <https://doi.org/10.32782/2078-3566-2024-4-16>.
9. Москаленко Г. В. Етапи розслідування злочинів: криміналістичний аналіз : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Одеса, 2013. 207 с.
10. Пиріг І. Поняття та характеристика етапів розслідування у криміналістиці. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2021. Спец. випуск № 2 (115). С. 163–168. DOI: [10.31733/2078-3566-2021-6-163-168](https://doi.org/10.31733/2078-3566-2021-6-163-168).
11. Журавель В. Проблеми періодизації досудового розслідування. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2014. № 2 (77). С. 136–144.

12. Шевчук В. М. Значення етапів розслідування для формування тактичних операцій. Проблеми законності : академ. зб. наук. пр. Харків : Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2012. Вип. 120. С. 219–228.

13. Одерій О. В. Теоретичне осмислення початкового етапу досудового розслідування. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. 2015. № 4. С. 258–263.

14. Бесчастний В. М., Одерій О. В. Відкриття кримінального провадження (теоретико-прикладний аспект). Процесуальне та криміналістичне забезпечення досудового розслідування : зб. тез наук.-практ. семінару (01 грудня 2017 р.) / упоряд.: А. Я. Хитра, Р. М. Шехавцов, Є. В. Пряхін, С. І. Марко. Львів : ЛьвДУВС, 2017. С. 26–30.

15. Перлін В.С. Методика розслідування самовільного присвоєння владних повноважень або звання службової особи : дис. ... канд. юрид. наук ; спец. 12.00.09. Х. : Харківський національний університет внутрішніх справ, 2018. 271 с.

References:

1. Maliarova, V. O. (2013) Etapizatsiia protsesu rozsliduvannia zlochyniv proty moralnosti u sferi statevykh stosunkiv [Stages of the investigation process for crimes against morality in the sphere of sexual relations]. *Pravo i Bezpeka – Law and Safety*, 3 (50), 86–91. [in Ukrainian].

2. Balon, A. B. (2015) Metodyka rozsliduvannia zlochyniv, vchynenykh z vykorystanniam sluzhbovoiu osoboioi svoikh povnovazhen [Methodology for investigating crimes committed by public officials using their powers] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Kyiv. [in Ukrainian]

3. Pchelina, O. V. (2017) Teoretychni osnovy formuvannia ta realizatsii metodyky rozsliduvannia zlochyniv u sferi sluzhbovoi diialnosti [Theoretical foundations for the development and implementation of methods for investigating crimes in the sphere of official activities] : monohrafiia. Kharkiv : TOV «V spravi». [in Ukrainian].

4. Lisova, A. Yu. (2013) Osoba zlochyntsia yak strukturnyi element kryminalistychnoi kharakterystyky zgvaltuvannia [The personality of the offender as a structural element of the criminalistic characterisation of rape]. *Porivnialno-analitychne pravo – Comparative and analytical law*, 4, 282–286. [in Ukrainian]

5. Lukianchykov, Ye. D. (2006) Dosudove rozsliduvannia ta yoho struktura [Pre-trial investigation and its structure]. *Visnyk Akademii advokatury Ukrainy – Bulletin of the Ukrainian Bar Academy*, 7, 107–112. [in Ukrainian].

6. Shevchuk, V. M. (2013) Taktychni operatsii u kryminalistytsi: teoretychni zasady formuvannia ta praktyka realizatsii [Tactical operations in criminalistics: theoretical foundations of formation and practical implementation] : monohrafiia. Kharkiv : Vyd. ahentsiia «Apostil» [in Ukrainian].

7. Stepaniuk, R. L. (2012) Kryminalistyчне zabezpechennia rozsliduvannia zlochyniv, vchynenykh u biudzhetnii sferi Ukrainy [Criminal investigation support for crimes committed in Ukraine's budgetary sphere] : monohrafiia/ za zah. red. d-ra yuryd. nauk, prof. A. F. Volobuieva. Kharkiv : Vyd-vo KhNUVS. [in Ukrainian].

8. Volobuiev, A., Orlova, T. (2024) Strukturyzatsiia dosudovoho rozsliduvannia: protsesualnyi i kryminalistychnyi aspekty [Structuring pre-trial investigations: procedural and forensic aspects]. *Naukovyi visnyk Dniprovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav – Scientific Bulletin of Dnipro State University of Internal Affairs*, 4 (131), 108-115. DOI <https://doi.org/10.32782/2078-3566-2024-4-16>. [in Ukrainian].

9. Moskalenko, H. V. (2013) Etapy rozsliduvannia zlochyniv: kryminalistychnyi analiz [Stages of crime investigation: forensic analysis] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Odesa. [in Ukrainian].

10. Pyrih, I. (2021) Poniattia ta kharakterystyka etapiv rozsliduvannia u kryminalistytsi [Concept and characteristics of the stages of investigation in criminalistics]. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav - Scientific Bulletin of Dnipro State University of Internal Affairs*, 2 (115), 163–168. DOI <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2021-6-163-168>. [in Ukrainian].

11. Zhuravel, V. (2014) Problemy periodyzatsii dosudovoho rozsliduvannia [Problems of periodisation in pre-trial investigation]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pravovykh nauk Ukrainy – Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*, 2 (77), 136–144. [in Ukrainian].

12. Shevchuk, V. M. (2012) Znachennia etapiv rozsliduvannia dlia formuvannia taktychnykh operatsii [The importance of investigation stages for the formation of tactical operations]. *Problemy zakonnosti : akad. zb. nauk. pr. Kharkiv : Nats. un-t «Yuryd. akad. Ukrainy im. Yaroslava Mudroho»*, 120, 219–228. [in Ukrainian].

13. Oderii, O. V. (2015) Teoretychne osmyslennia pochatkovoho etapu dosudovoho rozsliduvannia [Theoretical understanding of the initial stage of pre-trial investigation]. *Visnyk Luhanskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav imeni E. O. Didorenka – Bulletin of the Luhansk State University of Internal Affairs named after E. O. Didorenko*, 4, 258–263. [in Ukrainian].

14. Beschastnyi, V. M., Oderii, O. V. (2017) Vidkryttia kryminalnoho provadzhennia (teoretyko-prykladnyi aspekt) [Opening criminal proceedings (theoretical and practical aspects)]. *Protsesualne ta kryminalistychne zabezpechennia dosudovoho rozsliduvannia : zb. tez nauk.-prakt. seminaru (01 hrudnia 2017 r.) / uporiad.: A. Ya. Khytra, R. M. Shekhavtsov, Ye. V. Priakhin, S. I. Marko. Lviv: LvDUVS*. [in Ukrainian].

15. Perlin, V.S. (2018) *Metodyka rozsliduvannia samovilnoho prysvoiennia vladnykh povnovazhen abo zvan'nia sluzhbovoi osoby* [Methodology for investigating the unauthorised appropriation of official powers or titles] : dys. ... kand. yuryd. nauk ; spets. 12.00.09. Kh. : Kharkivskyi natsionalnyi universytet vnutrishnikh sprav. [in Ukrainian].

